

Persbericht

PB10-025
7 april 2010
9.30 uur

Helpt vermogensverliezen huishoudens weer goedge maakt, bedrijfswinsten fors onderuit

- **Herstel aandelenkoersen van grote invloed op vermogen huishoudens**
- **Beschikbaar inkomen huishoudens in 2009 vrijwel gelijk gebleven**
- **Bedrijfswinsten in 2009 kwart lager**
- **Bedrijven losten meer kredieten af dan ze opnamen**

Het financieel vermogen van huishoudens is in 2009 met 136 miljard euro toegenomen. Dit is de grootste toename die ooit in één jaar is geregistreerd. Hiermee is 57 procent van het in 2008 als gevolg van de kredietcrisis verdampte vermogen terugverdiend. De belangrijkste reden van de toename is het herstel van de aandelenkoersen. Koerswinsten op beleggingen zorgden voor een vermogensstijging van 123 miljard euro. Het grootste deel hiervan (91 miljard) betrof het vermogen dat huishoudens in beheer hebben bij pensioenfondsen. Maar ook de eigen aandelen van huishoudens stegen met 26 miljard euro flink in waarde.

Het financieel vermogen van huishoudens, dat het saldo vormt van financiële bezittingen en schulden, steeg in 2009 ook sterk doordat er weinig nieuwe schulden werden gemaakt. Vanwege de slechte huizenmarkt gingen huishoudens per saldo voor slechts 19 miljard euro hypothecaire leningen aan. Dit is het laagste bedrag sinds 1995. De totale hypothecaire schuld die huishoudens eind 2009 hadden uitstaan, bedroeg 637 miljard euro. Het financiële vermogen per huishouden kwam eind 2009 uit op 118 duizend euro.

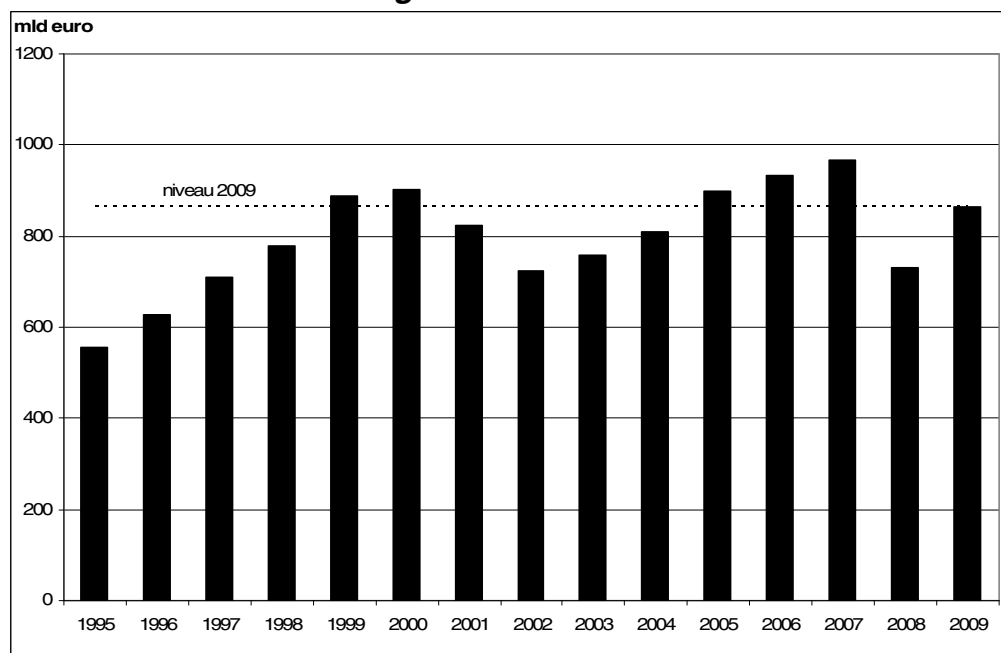
Huishoudens hadden in 2009 gecorrigeerd voor inflatie 0,2 procent minder te besteden dan een jaar eerder. De sterk teruggelopen dividendontvangsten (5 miljard euro) en de dalende inkomsten van zelfstandigen (3 miljard euro) hadden een fors negatief effect op het beschikbaar inkomen. Onder de zelfstandigen zagen met name boeren en groothandelaren zich met sterk teruglopende inkomsten geconfronteerd. Tegenover de teruggelopen inkomsten van huishoudens staan een stijging van de ontvangen sociale uitkeringen (5 miljard euro) en een toegenomen beloning van werknemers (3,3 miljard euro). Per saldo kwam de ontwikkeling van het beschikbaar inkomen van huishoudens net onder de nul uit.

De winstgevendheid van niet-financiële bedrijven is in 2009 fors onderuitgegaan. De nettowinst daalde met 24 procent naar 78 miljard euro en is daarmee op het laagste punt sinds 2003 beland. Wel lijkt het dieptepunt al in het tweede kwartaal van 2009 te zijn bereikt, toen de winsten 13 miljard euro lager waren dan in het overeenkomstige kwartaal van 2008. In het vierde kwartaal werd voor het eerst weer een iets hogere winst behaald dan een jaar

eerder. In tegenstelling tot de niet-financiële bedrijven, nam de nettowinst bij financiële instellingen in 2009 toe. Door betere prestaties van buitenlandse dochterondernemingen en kostenreducties steeg de winst met 6,4 procent tot 14 miljard euro.

De investeringen van niet-financiële bedrijven namen in 2009 met bijna 20 procent af. Vanwege de slechte economische vooruitzichten stelden bedrijven hun investeringen uit. Ook was het voor bedrijven wellicht moeilijker om vreemd vermogen aan te trekken. De niet-financiële bedrijven losten in 2009 voor 1,6 miljard euro meer af aan leningen dan ze opnamen. Sinds het CBS deze gegevens bijhoudt (1990) is het niet eerder voorgekomen dat in een jaar per saldo werd afgelost.

Grafiek: Financieel vermogen van huishoudens

Technische toelichting

Sectorrekeningen

De gegevens in dit persbericht zijn ontleend aan de nationale rekeningen, een samenhangend stelsel van gegevens dat een overzicht biedt van de economische ontwikkelingen in Nederland. In dit persbericht wordt ingegaan op de uitkomsten van een onderdeel van dit stelsel, de sectorrekeningen. Deze geven een gedetailleerd en samenhangend beeld van zowel de inkomensvorming en inkomens(her)verdeling, als van de financiering en vermogensvorming van de verschillende sectoren in de Nederlandse economie. De volgende sectoren worden daarbij onderscheiden: huishoudens, niet-financiële vennootschappen, financiële instellingen, de overheid en het buitenland in relatie tot Nederland.

De uitkomsten die in dit persbericht zijn opgenomen over het jaar 2009 zijn samengesteld op basis van de raming voor de vier kwartalen. De cijfers hebben een voorlopig karakter. Medio juli 2010 komen verbeterde jaarcijfers beschikbaar. Ook daarna kunnen de cijfers nog worden aangepast conform de releasepolicy zoals beschreven in het persbericht Economische groei. De gegevens over de economische groei en de bestedingen in 2009 zijn al op 26 maart gepubliceerd. De gegevens over banen zijn diezelfde dag bekend

gemaakt in het persbericht Banen en lonen. De gegevens over EMU-saldo en EMU-schuld zijn op 31 maart in het gelijknamige persbericht gepubliceerd.

Financieel vermogen van huishoudens

Het financieel vermogen van huishoudens bestaat uit pensioen- en levensverzekeringsvoorzieningen (in beheer bij pensioenfondsen en levensverzekeraars), aandelen, obligaties en spaartegoeden, verminderd met schulden. Hierbij zij aangetekend dat de waarde van eigen woningen geen deel uit maakt van het financieel vermogen, maar dat hypothecaire schuld wel op het financieel vermogen in mindering is gebracht.

Tabel: Kerngegevens van de Nederlandse economie

	2005	2006	2007	2008	2009
	<i>%-verandering t.o.v. een jaar eerder</i>				
Nederland					
Economische groei	2,0	3,4	3,6	2,0	-4,0
Reëel netto nationaal inkomen	0,1	6,0	2,0	-2,7	-5,7
	%				
Arbeidsinkomensquote	76,6	75,8	76,0	75,8	80,5
Idem, marktsector	77,4	77,6	78,4	79,0	81,7
	<i>%-verandering t.o.v. een jaar eerder</i>				
Huishoudens ¹⁾					
Reëel beschikbaar inkomen	-0,3	3,9	4,2	0,5	-0,2
Consumptieve bestedingen	1,0	2,9	1,8	1,3	-2,5
	<i>mld euro</i>				
Dividendontvangsten	12,0	12,0	14,4	13,7	8,8
Inkomen zelfstandigen	21,5	23,6	25,2	25,1	22,1
Vrije besparingen	-7,3	-5,3	0,9	-1,2	5,2
Financieel vermogen	897	933	965	729	865
Financiële bezittingen	1 488	1 574	1 645	1 448	1 601
w.o. aandelen	226	237	241	171	199
voorzieningen pensioen- en levensverzekering	852	906	953	823	934
Schulden	591	641	680	719	736
w.o. hypotheke	497	541	581	618	637
Niet-financiële bedrijven					
Exploitatieoverschot (netto)	75,5	82,8	87,8	91,2	71,9
Netto winst voor belastingen	92,7	101,1	111,5	101,8	77,7
Financiële instellingen ²⁾					
Exploitatieoverschot (netto)	15,4	11,5	6,8	10,3	19,1
Netto winst voor belastingen	26,1	35,4	30,2	13,4	14,2
Saldo lopende rekening met het buitenland	38,4	48,7	48,6	25,2	22,0

¹⁾ Inclusief instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens.

²⁾ Exclusief bijzondere financiële instellingen (BFI's).

Bron: CBS.